

Motion till riksdagen 2019/20:2329

av Sara Heikkinen Breitholtz (S)

Flexibelt lärande för ett livslångt lärande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga hur utbildningssektorn och möjligheterna till ett livslångt lärande skulle kunna påverkas av ökad flexibilitet samt ökad finansiering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det står sedan länge klart att det finns en mismatchning på svensk arbetsmarknad. Samtidigt som vi fortfarande har mer än 300 000 arbetslösa så finns det 100 000 obesatta vakanser. Inom många yrken råder arbetskraftsbrist. De som söker arbete har helt enkelt inte rätt kvalifikationer för att fylla de vakanser som finns.

En del av lösningen på dessa problem ligger i kompetensutveckling genom hela livet. Allt för länge har vi haft en syn på högre utbildning som något man skaffar sig under några år direkt efter avslutat gymnasium för att sedan gå ut på arbetsmarknaden. Det är bra att unga människor skaffar sig utbildning så fort som möjligt, men i dag är det tydligt att det inte räcker. Kunskap blir gammal snabbare i dag än tidigare och det ställer krav på oss att vara beredda att alltid lära nytt. Lärandet måste vara livslångt.

Dessvärre är varken arbetslivet, utbildningssektorn eller finansieringen av högre studier anpassade efter att vi ska lära för livet. Det är många stora arbetsgivare som väljer att kompetensväxla istället för att kompetensutveckla. Därtill ska läggas att många mindre arbetsgivare inte anser att de har råd att vare sig satsa de pengar som en utbildning kräver eller möjlighet att undvara personalen under tiden som en utbildning skulle ta. Många individer vittnar dessutom om en önskan om att studera vidare, både under kortare och längre perioder men att de inte har förmågan att finansiera sina studier. Sverige har ett generöst system med studiemedel för den enskilda men det behöver bli mer flexibelt.

Tidigare utredningar av studiemedelssystemen har visat på problem med för låg genomströmning av studenter liksom att många unga väntar för länge med att studera och föreslagit åtgärder för att åtgärda detta. Vi måste dock inse att vi även har problem

med att äldre personer inte vågar gå tillbaka till studier eftersom finansieringen är oklar. Liksom med att många utbildar sig inom sektorer där arbetsmarknaden är svagare.

Flera åtgärder kan tänkas. Studiemedelssystemet skulle kunna utökas med fler veckor men också delas upp på olika studietakt så att man senare i livet kan studera på halvtid utan att man själv eller arbetsgivaren ska behöva stå för hela risken. En del studielån skulle också kunna efterskänkas om man valt att studera till ett bristyrke. Man kan även tänka sig en höjd åldersgräns för när det överhuvudtaget är tillåtet att ta studielån. Sådana idéer bör regeringen överväga.

Sara Heikkinen Breitholtz (S)